

PROGRAM KURSU SPECJALISTYCZNEGO

**OPIEKA NAD PACJENTEM Z CHOROBYMI ZAKAŻNYMI
SZCZEGÓLNIENIE NIEBEZPIECZNYMI I WYSOCE ZAKAŻNYMI**

dla pielęgniarek

Program został zatwierdzony przez Ministra Zdrowia w dniu 14.11.2022r.

Warszawa 2022

PROGRAM PRZYGOTOWANY PRZEZ ZESPÓŁ PROGRAMOWY W SKŁADZIE¹:

- 1) **mgr piel. Katarzyna Salik – Przewodnicząca Zespołu**, specjalista w dziedzinie higieny i epidemiologii, Katedra Pielęgniarstwa i Położnictwa, Zakład Pielęgniarstwa Rodzinnego i Pediatrycznego, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu;
- 2) **mgr piel. Anna Bernaszuk** – specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego, Konsultant wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego dla województwa lubelskiego, Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4 w Lublinie;
- 3) **mgr piel. Edyta Synowiec** – specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego, Konsultant wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego dla województwa małopolskiego, Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II;
- 4) **mgr Marzena Lech** – specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego, Konsultant wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego dla województwa świętokrzyskiego, Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Staszowie.

RECENZENCI PROGRAMU:

- 1) **dr n. med. Anna Szczypta** – Konsultant krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie, Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Bonifraterskie Centrum Medyczne sp. z o.o. Oddział w Krakowie;
- 2) **dr n. hum. Beata Witalec** – Konsultant wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego dla województwa podkarpackiego, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego, Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej nr 1 w Rzeszowie – Szpital Miejski im. Jana Pawła II.

---

¹ Powołany Zarządzeniem Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych Nr 33/22 z dnia 5 września 2022 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw Opracowania Programu Kształcenia Podyplomowego.

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO – PROGRAMOWE

Rodzaj kształcenia

Kurs specjalistyczny jest to rodzaj kształcenia, który zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej* (Dz. U. z 2022 r. poz. 551, z późn. zm.) ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę lub położną wiedzy i umiejętności do wykonywania określonych czynności zawodowych przy udzielaniu świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych lub rehabilitacyjnych.

Efekty uczenia się wskazane w programie kursu specjalistycznego *Opieka nad pacjentem z chorobami zakaźnymi szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi* są dla organizatora i uczestnika kształcenia obowiązkowym elementem programu. Osiągnięcie wskazanych efektów gwarantuje, że każdy uczestnik kursu specjalistycznego będzie posiadać takie same kwalifikacje, niezależnie od miejsca ukończenia kształcenia, podmiotu organizującego kształcenie oraz systemu kształcenia.

Cel kształcenia

Przygotowanie pielęgniarki do podejmowania samodzielnych świadczeń zdrowotnych i edukacyjnych przewidzianych w programie kursu specjalistycznego.

Czas trwania kształcenia

Łączna liczba godzin przeznaczonych na realizację programu kursu specjalistycznego w kontakcie z wykładowcą/opiekunem stażu wynosi 81 godzin dydaktycznych:

- zajęcia teoretyczne – 45 godzin dydaktycznych,
- zajęcia praktyczne – 36 godzin dydaktycznych.

Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 90% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 10%, **co stanowi nie więcej niż 8 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.**

Sposób organizacji

Za przebieg i organizację kursu specjalistycznego odpowiedzialny jest organizator kształcenia.

Planując realizację kształcenia, organizator powinien:

1. Opracować regulamin organizacyjny kursu specjalistycznego, który w szczególności określa:
  - organizację zajęć;
  - zasady i sposób naboru osób;
  - prawa i obowiązki osób uczestniczących;
  - zakres obowiązków kadry dydaktycznej prowadzącej nauczanie teoretyczne i praktyczne;
  - zasady przeprowadzenia egzaminu końcowego.
2. Powołać kierownika kursu specjalistycznego.

Do zadań kierownika kursu oprócz zadań określonych w przepisach Ministra Zdrowia z tego zakresu powinno należeć:

- współdecydowanie o doborze kadry dydaktycznej;
- przedstawienie uczestnikom kursu: celu, programu i organizacji kształcenia;
- ocenianie placówek szkolenia praktycznego pod kątem spełnienia kryteriów wymaganych do prowadzenia zajęć;
- pomaganie w rozwiązywaniu problemów występujących w trakcie trwania kursu;
- udzielanie indywidualnych konsultacji uczestnikom kursu;

- zbieranie i analizowanie opinii o przebiegu kursu.
3. Przeprowadzić postępowanie kwalifikacyjne.
  4. Powołać wykładowców posiadających kwalifikacje określone w programie kursu.
  5. Powołać w uzgodnieniu z kierownikiem kursu opiekunów szkolenia praktycznego, którzy powinni być merytorycznymi pracownikami placówek, w których odbywa się szkolenie praktyczne. Do zadań opiekuna szkolenia praktycznego należy:
    - instruktaż wstępny (zapoznanie z celem szkolenia praktycznego z organizacją pracy, wyposażeniem placówki, jej personelem, zakresem udzielanych świadczeń i in.);
    - instruktaż bieżący (organizacja i prowadzenie zajęć, kontrola nad ich prawidłowym przebiegiem, pomoc w rozwiązywaniu problemów i in.);
    - instruktaż końcowy (omówienie i podsumowanie zajęć, zaliczenie wykonania świadczeń zdrowotnych określonych w programie kształcenia, ocena uzyskanych wiadomości i umiejętności).
  6. Zapewnić bazę dydaktyczną do szkolenia teoretycznego, dostosowaną do liczby uczestników kursu.
  7. Zapewnić środki dydaktyczne, o których mowa w programie poszczególnych modułów.
  8. Dobrać placówki stażowe zgodnie z planem nauczania, w których możliwe będzie zdobywanie umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych świadczeń zdrowotnych.
  9. Posiadać wewnętrzny system monitorowania jakości kształcenia.

Sposób sprawdzania efektów uczenia się

W toku realizacji programu przewiduje się ocenianie:

1. Bieżące – rozumiane jako zaliczanie poszczególnych modułów (sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności będących przedmiotem nauczania teoretycznego i praktycznego, w tym świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie kształcenia).
2. Końcowe – zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej* (Dz. U. z 2022 r. poz. 551, z późn. zm.) kurs specjalistyczny kończy się egzaminem teoretycznym, przeprowadzonym w formie pisemnej lub ustnej albo egzaminem praktycznym.

Rodzaj egzaminu i formę egzaminu teoretycznego ustala organizator kształcenia z uwzględnieniem zakresu, w jakim prowadzony jest kurs specjalistyczny.

2. OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Zaświadczenie o ukończeniu kursu specjalistycznego *Opieka nad pacjentem z chorobami zakaźnymi szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi* otrzymuje pielęgniarka, która:

1) w zakresie wiedzy posiada:

- specjalistyczną wiedzę z zakresu opieki nad pacjentem z chorobami zakaźnymi szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi;
- znajomość regulacji prawnych w obszarze profilaktyki i zwalczania chorób zakaźnych szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych;
- znajomość zasad postępowania zapobiegawczego i przeciwepidemicznego w chorobach zakaźnych szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych;
- znajomość zasad bezpieczeństwa pracy personelu medycznego;
- znajomość zasad profilaktyki chorób zakaźnych, szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych;

- znajomość zasad organizacji izolacji osoby z chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną, w tym prowadzoną w warunkach domowych.
- 2) w zakresie umiejętności potrafi:**
- prowadzić specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentami z chorobami zakaźnymi szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi,
  - prowadzić edukację zdrowotną w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, w tym szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych;
  - udzielić porady pielęgniarskiej w zakresie organizacji izolacji osoby z chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną, w tym izolacji prowadzonej w warunkach domowych;
  - pobierać materiał do badań diagnostycznych w przypadku podejrzenia choroby zakaźnej w tym szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej (wymaz z nosogardła);
  - wypracować z zespołem kontroli zakażeń szpitalnych optymalne warunki dla procesu pielęgnowania pacjenta z chorobą zakaźną, szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną.
- 3) w zakresie kompetencji społecznych:**
- szanuje godność i autonomię pacjenta bez względu na jego wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną oraz pochodzenie narodowe i etniczne;
  - systematycznie aktualizuje wiedzę w zakresie uregulowań prawnych dotyczących nadzoru nad chorobami zakaźnymi;
  - ponosi odpowiedzialność za realizowanie świadczeń zdrowotnych;
  - współpracuje z personelem medycznym, zachowując zasady etyki zawodowej i zgodnie własnymi kompetencjami;
  - współuczestniczy w rozwiązywaniu złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

3. SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy uczestnik kursu:

- W1. przedstawia uregulowania prawne nadzoru nad chorobami zakaźnymi u ludzi;
- W2. wymienia choroby zakaźne objęte obowiązkiem zgłaszania właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu;
- W3. omawia zasady zgłaszania podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej oraz zgonu z powodu choroby zakaźnej;
- W4. wskazuje akty prawne regulujące zasady wykonywania obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych;
- W5. omawia uregulowania prawne dotyczące ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne;
- W6. omawia epidemiologię chorób zakaźnych w Polsce i na świecie;
- W7. wyjaśnia podstawowe definicje w epidemiologii: biologiczny czynnik chorobotwórczy, choroba zakaźna, choroba zaraźliwa, choroba szczególnie niebezpieczna i wysoce zakaźna, epidemia, endemia, pandemia, izolacja, izolotka, kohortacja, kwarantanna, nadzór epidemiologiczny, stan epidemii, stan zagrożenia epidemicznego, podejrzany o chorobę zakaźną, niebezpieczną i wysoce zakaźną, łańcuch epidemiczny;
- W8. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby;
- W9. omawia epidemiologię, czynniki ryzyka oraz zapobieganie zakażeniom HIV/ zachorowaniom na AIDS u noworodków, dzieci i osób dorosłych;

- W10. charakteryzuje epidemiologię, czynniki ryzyka oraz zapobieganie inwazyjnej chorobie meningokokowej;
- W11. omawia epidemiologię i zapobieganie chorobom przenoszonym drogą płciową;
- W12. omawia epidemiologię chorób zakaźnych przewodu pokarmowego;
- W13. omawia epidemiologię, drogi przenoszenia oraz zapobieganie najczęstszym chorobom zakaźnym wieku dziecięcego: odry, różyczki, świnki, ospy wietrznej, krztuśca, płonicy, błonicy;
- W14. charakteryzuje epidemiologię i etiologię grypy oraz metody zapobiegania;
- W15. omawia epidemiologię gruźlicy oraz metody zapobiegania;
- W16. omawia zespoły ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej (SARI) lub innej niewydolności narządowej o etiologii infekcyjnej lub nieustalonej – SARS, MERS, SARS-CoV-2;
- W17. omawia epidemiologię małej ospy oraz metody jej zapobiegania;
- W18. charakteryzuje epidemiologię, etiologię oraz zapobieganie w przypadku gorączek krwotocznych: Ebola, Denga, Zachodniego Nilu;
- W19. omawia zasady profilaktyki chorób zakaźnych, szczególnie niebezpiecznych wysoce zakaźnych;
- W20. wyjaśnia definicję broni biologicznej i jej cechy;
- W21. omawia choroby wywoływane przez broń biologiczną i ich klasyfikację;
- W22. wskazuje zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej;
- W23. wyjaśnia schemat postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem;
- W24. przedstawia rodzaje badań stosowane w diagnostyce chorób zakaźnych;
- W25. wskazuje rodzaj materiału biologicznego pobieranego w celu diagnostyki chorób zakaźnych;
- W26. omawia przygotowanie pacjenta oraz technikę pobrania materiału do badania diagnostycznego w kierunku chorób zakaźnych;
- W27. omawia warunki przechowywania oraz zasady transportu materiału pobranego do badania diagnostycznego w kierunku chorób zakaźnych;
- W28. omawia zasady izolacji chorych w warunkach szpitalnych;
- W29. omawia prowadzenie izolacji standardowej;
- W30. charakteryzuje izolację ochronną;
- W31. charakteryzuje izolację w zależności od dróg przenoszenia drobnoustrojów;
- W32. omawia zasady izolacji w przypadku chorób wysoce zakaźnych;
- W33. charakteryzuje zasady postępowania z bielizną szpitalną;
- W34. przedstawia zasady bezpiecznego postępowania personelu z odpadami medycznymi niebezpiecznymi;
- W35. wymienia zasady dekontaminacji izolatek, sal izolacyjnych;
- W36. charakteryzuje zasady dekontaminacji sprzętu i powierzchni w przypadku izolacji chorych;
- W37. charakteryzuje zasady izolacji pacjenta w warunkach domowych;
- W38. omawia zasady organizacji transportu pacjenta izolowanego;
- W39. omawia znaczenie higieny rąk w podmiotach leczniczych, w kontekście rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych;
- W40. omawia przeprowadzenie ukierunkowanego wywiadu epidemiologicznego;
- W41. charakteryzuje problemy pacjenta izolowanego;
- W42. omawia plan interwencji pielęgniarskiej i oceny realizacji działań w odniesieniu do pacjenta z chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną;
- W43. wymienia elementy współpracy z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych;
- W44. definiuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej;

- W45. omawia znaczenie stosowania środków ochrony przez personel w trakcie narażenia na czynniki biologiczne;
- W46. przedstawia zasady zastosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w zależności od ryzyka kontaktu z patogenem oraz drogi jego transmisji;
- W47. zna zasady prawidłowego użytkowania środków ochronnych;
- W48. omawia znaczenie immunoprofilaktyki czynnej pracowników ochrony zdrowia;
- W49. przedstawia aktualne szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane dla pracowników ochrony zdrowia;
- W50. definiuje pojęcia: ekspozycja zawodowa, materiał potencjalnie zakaźny, materiał niezakaźny, postępowanie swoiste, postępowanie nieswoiste, profilaktyka przed i poekspozycyjna;
- W51. posiada wiedzę w zakresie postępowania personelu po kontakcie z chorym, u którego istnieje podejrzenie lub rozpoznano chorobę zakaźną (ospa wietrzna, odra, grypa, inwazyjna choroba meningokokowa, tężec, krztusiec, błonica).

W zakresie umiejętności uczestnik kursu potrafi:

- U1. analizować akty prawne odnoszące się do nadzoru chorób zakaźnych;
- U2. rozpoznać szkodliwe czynniki biologiczne występujące w środowisku pracy;
- U3. wdrożyć zasady postępowania ze zwłokami osób zmarłych na chorobę zakaźną;
- U4. analizować epidemiologię chorób zakaźnych w Polsce i na świecie;
- U5. posługiwać się właściwą terminologią obowiązującą w epidemiologii: biologiczny czynnik chorobotwórczy, choroba zakaźna, choroba zaraźliwa, choroba szczególnie niebezpieczna i wysoce zakaźna, epidemia, pandemia, izolacja, izolatka kohortacja, kwarantanna, nadzór epidemiologiczny, stan epidemii, stan zagrożenia epidemicznego, zagrożenie epidemiczne, podejrzany o chorobę zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną, łańcuch epidemiczny;
- U6. wdrażać procedury postępowania zapobiegającego szerzeniu się chorób zakaźnych;
- U7. wdrożyć metody zwalczania chorób zakaźnych w oddziale szpitalnym, poradni;
- U8. potrafi wykorzystać procedury postępowania w przypadku zagrożenia szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi chorobami;
- U9. edukować pacjenta i jego rodzinę w zakresie zapobiegania szerzeniu się chorób zakaźnych w środowisku szpitalnym i domowym;
- U10. rozpoznać zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej;
- U11. postępować zgodnie z procedurą postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem;
- U12. przygotować pacjenta do pobrania materiału klinicznego w celu diagnostyki chorób zakaźnych;
- U13. pobrać próbki materiału klinicznego do badań diagnostycznych w kierunku chorób zakaźnych w tym SARS-CoV-2;
- U14. przechowywać i przygotować do wysłania pobrany materiał kliniczny do pracowni diagnostycznej;
- U15. wdrożyć zasady izolacji ochronnej i standardowej;
- U16. wybrać i zastosować metody izolacji, uwzględniając drogi przenoszenia zakażenia;
- U17. zastosować izolację w przypadku podejrzenia i/lub stwierdzenia chorób wysoce zakaźnych;
- U18. edukować pacjentów i ich rodziny w zakresie prewencji zwalczania zakażeń;
- U19. zastosować procedury minimalizujące ryzyko wystąpienia zakażeń;
- U20. zastosować zasady postępowania z bielizną szpitalną w praktyce;

- U21. zaprezentować zasady segregacji, gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów medycznych zakaźnych i wysoce zakaźnych;
- U22. stosować w praktyce higienę rąk według wytycznych WHO ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji klinicznej;
- U23. przeprowadzać ukierunkowany wywiad epidemiologiczny;
- U24. rozpoznawać problemy pacjenta izolowanego z chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną;
- U25. współpracować z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych w zakresie działań przeciwepidemicznych;
- U26. prawidłowo dobrać i zastosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w zależności od ryzyka kontaktu z patogenem oraz drogi jego transmisji;
- U27. edukować pacjenta i rodzinę w zakresie prawidłowego stosowania indywidualnych środków ochronnych w środowisku opieki;
- U28. zaprezentować prawidłowy sposób zakładania i zdejmowania indywidualnych środków ochrony;
- U29. propagować znaczenie szczepień ochronnych wśród pracowników ochrony zdrowia;
- U30. wdrożyć postępowania poekspozycyjne po kontakcie z chorym, u którego istnieje podejrzenie lub rozpoznano chorobę zakaźną (COVID 19, ospa wietrzna, odra, inwazyjna choroba meningokokowa, tężec, krztusiec, błonica).

W zakresie kompetencji społecznych uczestnik kursu:

- K1. systematycznie aktualizuje i wzbogaca wiedzę zawodową i umiejętności;
- K2. ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod jej opieką w zakresie realizowanych świadczeń zdrowotnych;
- K3. współuczestniczy w rozwiązywaniu złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
- K4. współpracuje z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

4. PLAN NAUCZANIA

Lp.	Nazwa modułu	Liczba godzin teorii, w tym		Miejsce realizacji stażu	Liczba godzin stażu	Łączna liczba godzin kontaktowych
		wykładów	ćwiczeń			
I	Choroby zakaźne – wybrane zagadnienia	21	3	Oddział chorób zakaźnych	15	44
				Poradnia chorób zakaźnych	5	
II	Organizacja opieki i zasady izolacji	10	2	Oddział anestezjologii i intensywnej terapii	8	28
				Oddział wieloprofilowy zachowawczy; Oddział chorób wewnętrznych	8	
III	Bezpieczeństwo personelu	6	3	-	-	9
Łącznie		37	8	-	36	81*

* Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 90% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 10%, **co stanowi nie więcej niż 8 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.**

5. MODUŁY KSZTAŁCENIA**5.1. MODUŁ I**

Nazwa modułu	Choroby zakaźne – wybrane zagadnienia
Cel kształcenia	Zdobycie przez pielęgniarki aktualnej wiedzy dotyczącej chorób zakaźnych oraz wykorzystanie jej w codziennej pracy zawodowej. Wskazanie roli i zadań pielęgniarki w obszarze profilaktyki i zwalczania chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.
Efekty uczenia się dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W1. przedstawia uregulowania prawne nadzoru nad chorobami zakaźnymi u ludzi;</p> <p>W2. wymienia choroby zakaźne objęte obowiązkiem zgłaszania właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu;</p> <p>W3. omawia zasady zgłaszania podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej oraz zgonu z powodu choroby zakaźnej;</p> <p>W4. wskazuje akty prawne regulujące zasady wykonywania obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych;</p> <p>W5. omawia uregulowania prawne dotyczące ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne;</p> <p>W6. omawia epidemiologię chorób zakaźnych w Polsce i na świecie;</p> <p>W7. wyjaśnia podstawowe definicje w epidemiologii: biologiczny czynnik chorobotwórczy, choroba zakaźna, choroba zaraźliwa, choroba szczególnie niebezpieczna i wysoce zakaźna, epidemia, endemia, pandemia, izolacja, izolotka, kohortacja, kwarantanna, nadzór epidemiologiczny, stan epidemii, stan zagrożenia epidemicznego, podejrzany o chorobę zakaźną, niebezpieczną i wysoce zakaźną, łańcuch epidemiczny;</p> <p>W8. omawia epidemiologię, etiologię i zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby;</p> <p>W9. omawia epidemiologię, czynniki ryzyka oraz zapobieganie zakażeniom HIV/zachorowaniom na AIDS u noworodków, dzieci i osób dorosłych;</p> <p>W10. charakteryzuje epidemiologię, czynniki ryzyka oraz zapobieganie inwazyjnej chorobie meningokokowej;</p> <p>W11. omawia epidemiologię i zapobieganie chorobom przenoszonym drogą płciową;</p> <p>W12. omawia epidemiologię chorób zakaźnych przewodu pokarmowego;</p>

	<p>W13. omawia epidemiologię, drogi przenoszenia oraz zapobieganie najczęstszym chorobom zakaźnym wieku dziecięcego: odry, różyczki, świnki, ospy wietrznej, krztuśca, płonicy, błonicy;</p> <p>W14. charakteryzuje epidemiologię i etiologię grypy oraz metody zapobiegania;</p> <p>W15. omawia epidemiologię gruźlicy oraz metody zapobiegania;</p> <p>W16. omawia zespoły ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej (SARI) lub innej niewydolności narządowej o etiologii infekcyjnej lub nieustalonej – SARS, MERS, SARS-CoV-2;</p> <p>W17. omawia epidemiologię małej ospy oraz metody jej zapobiegania;</p> <p>W18. charakteryzuje epidemiologię, etiologię oraz zapobieganie w przypadku gorączek krwotocznych: Ebola, Denga, Zachodniego Nilu;</p> <p>W19. omawia zasady profilaktyki chorób zakaźnych, szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych;</p> <p>W20. wyjaśnia definicję broni biologicznej i jej cechy;</p> <p>W21. omawia choroby wywoływane przez broń biologiczną i ich klasyfikację;</p> <p>W22. wskazuje zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej;</p> <p>W23. wyjaśnia schemat postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem;</p> <p>W24. przedstawia rodzaje badań stosowane w diagnostyce chorób zakaźnych;</p> <p>W25. wskazuje rodzaj materiału biologicznego pobieranego w celu diagnostyki chorób zakaźnych;</p> <p>W26. omawia przygotowanie pacjenta oraz technikę pobrania materiału do badania diagnostycznego w kierunku chorób zakaźnych;</p> <p>W27. omawia warunki przechowywania oraz zasady transportu materiału pobranego do badania diagnostycznego w kierunku chorób zakaźnych.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U1. analizować akty prawne odnoszące się do nadzoru chorób zakaźnych;</p> <p>U2. rozpoznać szkodliwe czynniki biologiczne występujące w środowisku pracy;</p> <p>U3. wdrożyć zasady postępowania ze zwłokami osób zmarłych na chorobę zakaźną;</p> <p>U4. analizować epidemiologię chorób zakaźnych w Polsce i na świecie;</p> <p>U5. posługiwać się właściwą terminologią obowiązującą w epidemiologii: biologiczny czynnik chorobotwórczy, choroba zakaźna, choroba zaraźliwa, choroba szczególnie niebezpieczna i wysoce zakaźna, epidemia, pandemia, izolacja, izolotka kohortacja, kwarantanna, nadzór epidemiologiczny, stan epidemii, stan zagrożenia epidemicznego, zagrożenie epidemiczne, podejrzany o chorobę zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną, łańcuch epidemiczny;</p> <p>U6. wdrażać procedury postępowania zapobiegającego szerzeniu się chorób zakaźnych;</p> <p>U7. wdrożyć metody zwalczania chorób zakaźnych w oddziale szpitalnym, poradni;</p>
--	---

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U8. potrafi wykorzystać procedury postępowania w przypadku zagrożenia szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi chorobami;</p> <p>U9. edukować pacjenta i jego rodzinę w zakresie zapobiegania szerzeniu się chorób zakaźnych w środowisku szpitalnym i domowym;</p> <p>U10. rozpoznać zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej;</p> <p>U11. postępować zgodnie z procedurą postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem;</p> <p>U12. przygotować pacjenta do pobrania materiału klinicznego w celu diagnostyki chorób zakaźnych;</p> <p>U13. pobrać próbki materiału klinicznego do badań diagnostycznych w kierunku chorób zakaźnych w tym SARS-CoV-2;</p> <p>U14. przechowywać i przygotować do wysłania pobrany materiał kliniczny do pracowni diagnostycznej.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. systematycznie aktualizuje i wzbogaca wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K2. ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod jej opieką w zakresie realizowanych świadczeń zdrowotnych;</p> <p>K3. współuczestniczy w rozwiązywaniu złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;</p> <p>K4. współpracuje z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <p><u>Pielęgniarka, Położna:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii; 2. posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii; <p><u>Lekarz:</u></p> <p>posiada specjalizację w dziedzinie: epidemiologii lub chorób zakaźnych lub mikrobiologii lekarskiej;</p> <p><u>Diagnosta laboratoryjny:</u></p> <p>posiada specjalizację w dziedzinie mikrobiologii lub mikrobiologii medycznej.</p>
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>brak</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	Wykład – 21 godz. Staż – 20 godz. Ćwiczenia – 3 godz. Liczebność grupy na ćwiczeniach – 12 osób
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 44 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład - 21 godz. • ćwiczenia - 3 godz. • staż - 20 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 13 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń - 3 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu - 10 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 57 godz.</p>
Proponowane metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja dydaktyczna, seminarium, ćwiczenia, pokaz filmu, instruktaż, staż.
Proponowane środki dydaktyczne	Sprzęt do prezentacji multimedialnych, rzutnik, laptop, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, foliogramy, tablice (plansze) dydaktyczne, film, trenażer do pobierania wymazu z nosa i gardła, zestawy do pobrania materiału do badań.
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	Test sprawdzający wiedzę zawierający co najmniej 25 pytań – minimum zaliczające stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi z testu. Ocenie podlega przygotowanie teoretyczne uczestnika do seminarium, ćwiczeń oraz stażu – forma ustna odpowiedzi.
Treści modułu kształcenia	<p>1. Wprowadzenie do epidemiologii chorób zakaźnych: (3 godz. wykład)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) epidemiologia chorób zakaźnych w Polsce i na świecie; 2) definicje podstawowych pojęć w epidemiologii: biologiczny czynnik chorobotwórczy, choroba zakaźna, choroba zaraźliwa, choroba szczególnie niebezpieczna i wysoce zakaźna, epidemia, endemia, pandemia, izolacja, izolotka kohortacja, kwarantanna, nadzór epidemiologiczny, stan epidemii, stan zagrożenia epidemicznego, podejrzany o chorobę zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną, łańcuch epidemiczny;

	<p>3) aktualny stan prawny obejmujący obszar chorób zakaźnych: a) zwalczanie i prewencja chorób zakaźnych u ludzi; b) analiza aktów prawnych.</p> <p>2. Wybrane choroby zakaźne: (12 godz. wykład):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wirusowe zapalenia wątroby: epidemiologia, etiologia, zapobieganie; 2) zakażenie HIV/zachorowanie na AIDS u noworodków, dzieci i osób dorosłych – epidemiologia, czynniki ryzyka, zapobieganie; 3) inwazyjna choroba meningokokowa; epidemiologia, czynniki ryzyka, zapobieganie; 4) wybrane choroby przenoszone drogą płciową: epidemiologia, zapobieganie; 5) wybrane choroby zakaźne przewodu pokarmowego: epidemiologia, etiologia, zapobieganie; 6) wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego – epidemiologia, drogi przenoszenia, zapobieganie; <ol style="list-style-type: none"> a) wirusowe – odra, różyczka, świnka, ospa wietrzna; b) bakteryjne – krztusiec, płonica, błonica; 7) grypa: epidemiologia, etiologia, zapobieganie; 8) gruźlica – epidemiologia, zapobieganie; 9) zespoły ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej (SARI) lub innej niewydolności narządowej o etiologii infekcyjnej lub nieustalonej – SARS, MERS, SARS-CoV-2, epidemiologia, zapobieganie; 10) małpia ospa - epidemiologia, zapobieganie; 11) wirusowe gorączki krwotoczne: epidemiologia, etiologia, zapobieganie – Ebola, Denga, Zachodniego Nilu. <p>3. Bioterroryzm: (2 godz. wykład)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) definicja broni biologicznej i jej cechy; 2) choroby wywoływane przy użyciu broni biologicznej i ich klasyfikacja; 3) zdarzenia, których wystąpienie może wskazywać na zastosowanie broni biologicznej; 4) schemat postępowania w przypadku zagrożenia bioterroryzmem. <p>4. Badania wykorzystywane w diagnostyce wybranych chorób zakaźnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) izolacja patogenu z materiału biologicznego i hodowla mikrobiologiczna: (2 godz. wykład, 3 godz. ćwiczenia) <ol style="list-style-type: none"> a) rodzaj materiału biologicznego pobieranego do badań mikrobiologicznych; b) przygotowanie pacjenta do pobrania materiału na badania mikrobiologiczne; c) technika pobrania materiału do badania mikrobiologicznego; d) warunki przechowywania materiału pobranego do badania mikrobiologicznego;
--	---

	<p>e) zasady przygotowania materiału pobranego do badania mikrobiologicznego do transportu.</p> <p>2) badania genetyczne (1 godz. wykład):</p> <p>a) metody badań genetycznych;</p> <p>b) rodzaj materiału biologicznego pobieranego do badań genetycznych;</p> <p>c) przygotowanie pacjenta do pobrania materiału do badań genetycznych;</p> <p>d) technika pobrania materiału do badań genetycznych;</p> <p>e) warunki przechowywania materiału pobranego do badań genetycznych;</p> <p>f) zasady przygotowania materiału pobranego do badań genetycznych do transportu.</p> <p>3) badania serologiczne (1 godz. wykład):</p> <p>a) metody badań serologicznych;</p> <p>b) rodzaj materiału biologicznego pobieranego do badań serologicznych;</p> <p>c) przygotowanie pacjenta do pobrania materiału do badań serologicznych;</p> <p>d) technika pobrania materiału do badań serologicznych;</p> <p>e) warunki przechowywania materiału pobranego do badań serologicznych;</p> <p>f) zasady przygotowania materiału pobranego do badań serologicznych do transportu.</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oddział chorób zakaźnych – 15 godz. 2. Poradnia chorób zakaźnych – 5 godz.

5.2. MODUŁ II

Nazwa modułu	Organizacja opieki i zasady izolacji
Cel kształcenia	Przygotowanie pielęgniarki do wdrażania prawidłowego postępowania w przypadku występowania chorób zakaźnych i zapobiegania ich przenoszeniu w podmiocie leczniczym (środowisku szpitalnym).
Efekty uczenia się dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W28. omawia zasady izolacji chorych w warunkach szpitalnych;</p> <p>W29. omawia prowadzenie izolacji standardowej;</p> <p>W30. charakteryzuje izolację ochronną;</p> <p>W31. charakteryzuje izolację w zależności od dróg przenoszenia drobnoustrojów;</p> <p>W32. omawia zasady izolacji w przypadku chorób wysoce zakaźnych;</p> <p>W33. charakteryzuje zasady postępowania z bielizną szpitalną;</p> <p>W34. przedstawia zasady bezpiecznego postępowania personelu z odpadami medycznymi niebezpiecznymi;</p> <p>W35. wymienia zasady dekontaminacji izolatek, sal izolacyjnych;</p> <p>W36. charakteryzuje zasady dekontaminacji sprzętu i powierzchni w przypadku izolacji chorych;</p> <p>W37. charakteryzuje zasady izolacji pacjenta w warunkach domowych;</p> <p>W38. omawia zasady organizacji transportu pacjenta izolowanego;</p> <p>W39. omawia znaczenie higieny rąk w podmiotach leczniczych, w kontekście rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych;</p> <p>W40. omawia przeprowadzenie ukierunkowanego wywiadu epidemiologicznego;</p> <p>W41. charakteryzuje problemy pacjenta izolowanego;</p> <p>W42. omawia plan interwencji pielęgniarskiej i oceny realizacji działań w odniesieniu do pacjenta z chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną;</p> <p>W43. wymienia elementy współpracy z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U15. wdrożyć zasady izolacji ochronnej i standardowej;</p> <p>U16. wybrać i zastosować metody izolacji, uwzględniając drogi przenoszenia zakażenia;</p> <p>U17. zastosować izolację w przypadku podejrzenia i/lub stwierdzenia chorób wysoce zakaźnych;</p> <p>U18. edukować pacjentów i ich rodziny w zakresie prewencji zwalczania zakażeń;</p> <p>U19. zastosować procedury minimalizujące ryzyko wystąpienia zakażeń;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U20. zastosować zasady postępowania z bielizną szpitalną;</p> <p>U21. zaprezentować zasady segregacji, gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów medycznych zakaźnych i wysoce zakaźnych;</p> <p>U22. stosować w praktyce higienę rąk według wytycznych WHO ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji klinicznej;</p> <p>U23. przeprowadzać ukierunkowany wywiad epidemiologiczny;</p> <p>U24. rozpoznać problemy pacjenta izolowanego z chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną;</p> <p>U25. współpracować z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych w zakresie działań przeciwepidemicznych.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. systematycznie aktualizuje i wzbogaca wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K2. ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod jej opieką w zakresie realizowanych świadczeń zdrowotnych;</p> <p>K3. współuczestniczy w rozwiązywaniu złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;</p> <p>K4. współpracuje z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <p>Pielęgniarka, Położna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii; 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii.
Wymagania wstępne	brak
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 10 godz.</p> <p>Ćwiczenia – 2 godz.</p> <p>Staż – 16 godz.</p> <p>Liczebność grupy na ćwiczeniach – 12 osób</p>
Nakład pracy uczestnika kursu	Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 28 godz.

	<ul style="list-style-type: none"> • wykład - 10 godz. • ćwiczenia - 2 godz. • staż -16 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 6 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń -1 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu - 5 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 34 godz.</p>
Proponowane metody dydaktyczne	Wykłady, seminaria, staż, dyskusja dydaktyczna, studium przypadku.
Proponowane środki dydaktyczne	Sprzęt do prezentacji multimedialnych, rzutnik, laptop, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, foliogramy, tablice (plansze) dydaktyczne, film.
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	Test sprawdzający wiedzę zawierający co najmniej 15 pytań – minimum zaliczające stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi z testu. Wymagana obecność na wszystkich zajęciach. Ocenie podlega przygotowanie teoretyczne uczestnika do seminarium, ćwiczeń oraz stażu – forma ustna odpowiedzi.
Treści modułu kształcenia	<p>1. Wybrane elementy organizacyjne opieki nad pacjentami z chorobami zakaźnymi szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi (3 godz. wykład, 1 godz. ćwiczenia)</p> <p>1) Izolacja pacjentów:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. standardowa; b. ochronna; c. w zależności od dróg przenoszenia zakażenia; d. w przypadku chorób wysoce zakaźnych; e. empiryczna; f. w warunkach domowych. <p>2. Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną: (4 godz. wykład)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ukierunkowany wywiad epidemiologiczny; 2) rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych; 3) zaplanowanie interwencji pielęgniarstwa i ocena realizacji działań;

	<ul style="list-style-type: none"> 4) organizacja transportu pacjenta izolowanego; 5) współpraca z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych; 6) problemy pacjenta izolowanego; <p>2. Wdrażanie procedur: (3 godz. wykład, 1 godz. ćwiczenia)</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) higiena rąk w oparciu o wytyczne WHO; 2) procedury utrzymania higieny szpitalnej ze szczególnym uwzględnieniem środowiska opieki; 3) dekontaminacja izolatek i sal izolacyjnych; 4) postępowanie z bielizną szpitalną; 5) postępowanie z odpadami medycznymi zakaźnymi i wysoce zakaźnymi.
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Oddział anestezjologii i intensywnej terapii - 8 godz. 2. Oddział wieloprofilowy zachowawczy lub Oddział chorób wewnętrznych - 8 godz.

5.3. MODUŁ III

Nazwa modułu	Bezpieczeństwo personelu
Cel kształcenia	Uzyskanie przez pielęgniarkę wiedzy i umiejętności w zakresie bezpiecznej pracy z pacjentem z podejrzeniem lub rozpoznaniem choroby zakaźnej szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej oraz działań z zakresu profilaktyki przed i poekspozycyjnej na czynnik biologiczny.
Efekty uczenia się dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W44. definiuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej;</p> <p>W45. omawia znaczenie stosowania środków ochrony przez personel w trakcie narażenia na czynniki biologiczne;</p> <p>W46. przedstawia zasady zastosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w zależności od ryzyka kontaktu z patogenem oraz drogi jego transmisji;</p> <p>W47. zna zasady prawidłowego użytkowania środków ochronnych;</p> <p>W48. omawia znaczenie immunoprofilaktyki czynnej pracowników ochrony zdrowia;</p> <p>W49. przedstawia aktualne szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane dla pracowników ochrony zdrowia;</p> <p>W50. definiuje pojęcia: ekspozycja zawodowa, materiał potencjalnie zakaźny, materiał niezakaźny, postępowanie swoiste, postępowanie nieswoiste, profilaktyka przed i poekspozycyjna;</p> <p>W51. posiada wiedzę w zakresie postępowania personelu po kontakcie z chorym, u którego istnieje podejrzenie lub rozpoznano chorobę zakaźną (ospa wietrzna, odra, grypa, inwazyjna chorobameningokokowa, tężec, krztusiec, błonica).</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U26. prawidłowo dobrać i zastosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w zależności od ryzyka kontaktu z patogenem oraz drogi jego transmisji;</p> <p>U27. edukować pacjenta i rodzinę w zakresie prawidłowego stosowania oraz użytkowania indywidualnych środków ochronnych w środowisku opieki;</p> <p>U28. zaprezentować prawidłowy sposób zakładania i zdejmowania indywidualnych środków ochrony;</p> <p>U29. propagować znaczenie szczepień ochronnych wśród pracowników ochrony zdrowia;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U30. wdrożyć postępowania poekspozycyjne po kontakcie z chorym, u którego istnieje podejrzenie lub rozpoznano chorobę zakaźną (COVID 19, ospa wietrzna, odra, inwazyjna choroba meningokokowa, tężec, krztusiec, błonica).</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. systematycznie aktualizuje i wzbogaca wiedzę zawodową i umiejętności;</p> <p>K2. ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod jej opieką w zakresie realizowanych świadczeń zdrowotnych;</p> <p>K3. współuczestniczy w rozwiązywaniu złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;</p> <p>K4. współpracuje z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być osoba mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <p><u>Pielęgniarka, Położna:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiada stopień naukowy doktora oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii; 2. posiada tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii; <p><u>Wykładowcą może być również Specjalista ds. BHP, który:</u></p> <p>posiada wyższe wykształcenie o kierunku lub specjalności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy albo studia podyplomowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz co najmniej 3-letni staż pracy w służbie bhp w placówce medycznej.</p>
Wymagania wstępne	brak
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 6 godz.;</p> <p>Ćwiczenia – 3 godz.;</p> <p>Liczebność grupy na ćwiczeniach – 12 osób</p>
Nakład pracy uczestnika kursu	Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 9 godz.

	<ul style="list-style-type: none"> • wykład - 6 godz. • ćwiczenia - 3 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 4 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń - 1 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu - 3 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 13 godz.</p>
Proponowane metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja dydaktyczna, ćwiczenia, pokaz.
Proponowane środki dydaktyczne	Sprzęt do prezentacji multimedialnych, rzutnik, laptop, komputer z dostępem do internetu, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, foliogramy, tablice (plansze) dydaktyczne, filmy instruktażowe obrazujące prawidłowe stosowanie środków ochrony indywidualnej, pakiety barierowych środków ochrony indywidualnej.
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	Test sprawdzający wiedzę zawierający co najmniej 10 pytań – minimum zaliczające stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi z testu. Ocenie podlega przygotowanie teoretyczne uczestnika do seminarium, ćwiczeń oraz stażu – forma ustna odpowiedzi.
Treści modułu kształcenia	<p>1. Bezpieczeństwo i higiena pracy personelu medycznego i pomocniczego (2 godz. wykład, 3 godz. ćwiczenia):</p> <p>1) Środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w związku z narażeniem na czynniki biologiczne w środowisku pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) definicje środków ochrony indywidualnej i zbiorowej; b) znaczenie stosowania środków ochrony przez personel w trakcie narażenia na czynniki zakaźne; c) zasady zastosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w zależności od ryzyka kontaktu z patogenem (rodzaj wykonywanych czynności); d) zasady zastosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w zależności od drogi transmisji patogenu (droga kontaktowa, kropelkowa czy przez aerozol); e) zasady prawidłowego użytkowania środków ochrony indywidualnej. <p>2. Szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane pracownikom medycznym, w szczególności oddziałów zakaźnych: (1 godz. wykład)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) znaczenie immunoprofilaktyki czynnej pracowników ochrony zdrowia;

	<p>b) szczepienia obowiązkowe i zalecane pracownikom medycznym, w szczególności oddziałów zakaźnych - program szczepień ochronnych;</p> <p>3. Ekspozycja zawodowa personelu na czynniki biologiczne: (3 godz. wykład)</p> <p>a) aktualny stan prawny obejmujący obszar ekspozycji zawodowej personelu medycznego i pomocniczego;</p> <p>b) pojęcia: ekspozycja zawodowa, materiał potencjalnie zakaźny, materiał niezakaźny, postępowanie swoiste, postępowanie nieswoiste, profilaktyka przed i po ekspozycyjna;</p> <p>c) zasady postępowania personelu po ekspozycji na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał;</p> <p>d) chemioprofilaktyka poekspozycyjna chorób zakaźnych (COVID-19, ospa wietrzna, odra, inwazyjna choroba, meningokokowa, tężec, krztusiec, błonica);</p> <p>e) immunoprofilaktyka poekspozycyjna chorób zakaźnych (COVID-19, ospa wietrzna, odra, inwazyjna choroba, meningokokowa, tężec, krztusiec, błonica).</p>
Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje	Nie dotyczy.

6. PROGRAM ZAJĘĆ STAŻOWYCH

6.1. STAŻ: Oddział chorób zakaźnych

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności z zakresu opieki nad pacjentem hospitalizowanym w oddziale zakaźnym.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 15 godz.

Liczebność grupy: 5 osób

Opiekun stażu: Pielęgniarka, z minimum 5-letnim stażem pracy w oddziale zakaźnym spełniająca warunki:

- posiada tytuł magistra pielęgniarstwa lub posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego lub internistycznego lub pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą zakaźną, szczególnie niebezpieczną wysoce zakaźną.
2. Przeprowadzenie ukierunkowanego wywiadu z pacjentem z chorobą zakaźną, szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną.
3. Wykonanie czynności pielęgnacyjnych/podawanie leków różnymi drogami, pobieranie materiału do badania od pacjenta (wymazy z nosogardła) z zastosowaniem środków ochrony indywidualnej.
4. Stosowanie środków ochrony indywidualnej w zależności od zagrożenia (technika zakładania i zdejmowania środków ochrony indywidualnej).
5. Prowadzenie edukacji zdrowotnej w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecność na zajęciach.
- Wykonanie w sposób prawidłowy świadczeń zdrowotnych wymaganych do zaliczenia.

Wymagania dla placówki stażowej:

Oddział zakaźny powinien posiadać min. 1 salę izolacyjną (izolatkę) składającą się z pomieszczenia pobytu pacjenta, pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dostępnego z pomieszczenia pobytu pacjenta oraz śluzy umywalkowo-fartuchowej, z możliwością zmiany poziomu ciśnienia wewnątrz w/w pomieszczeń.

6.2. STAŻ: Poradnia chorób zakaźnych

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności z zakresu zasad organizacji poradni chorób zakaźnych.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin:	5 godz.
Liczebność grupy:	5 osób
Opiekun stażu:	Pielęgniarka, z minimum 5-letnim stażem pracy w oddziale zakaźnym lub poradni chorób zakaźnych spełniająca warunki: <ul style="list-style-type: none"> - posiada tytuł magistra pielęgniarstwa lub posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego lub internistycznego lub epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Stosowanie środków ochrony indywidualnej w zależności od zagrożenia.
2. Przeprowadzenie wywiadu z pacjentem z chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną.
3. Pobieranie materiału do badania od pacjenta (wymazy z nosogardła) z zastosowaniem środków ochrony indywidualnej.
4. Prowadzenie edukacji zdrowotnej w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecność na zajęciach.
- Wykonanie świadczeń zdrowotnych wymaganych do zaliczenia.

Wymagania dla placówki stażowej:

Poradnia chorób zakaźnych powinna funkcjonować jako jednostka przyszpitalna oraz posiadać min. 1 pomieszczenie służące do izolacji chorego z chorobami zakaźnymi szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi.

6.3. STAŻ: Oddział anestezjologii i intensywnej terapii

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności z zakresu organizacji stanowiska izolacji pacjenta.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin:	8 godz.
Liczebność grupy:	5 osób
Opiekun stażu:	Pielęgniarka, z minimum 5-letnim stażem pracy w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii spełniająca warunki: <ul style="list-style-type: none"> - posiada tytuł magistra pielęgniarstwa i posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą zakaźną, szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną z uwzględnieniem opieki nad pacjentem wentylovanym mechanicznie, w zakresie bezpieczeństwa epidemiologicznego.
2. Wdrożenie zasad izolacji w zależności od systemu organizacji pracy w oddziale intensywnej terapii oraz dróg przenoszenia zakażenia/choroby zakaźnej, szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej.
3. Przygotowanie stanowiska izolacji pacjenta w zależności od dróg przenoszenia zakażenia/choroby zakaźnej, szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej.
4. Edukacja osób odwiedzających w zakresie zasad odbycia odwiedzin u pacjenta izolowanego w oddziale.
5. Stosowanie środków ochrony indywidualnej w zależności od zagrożenia (technika zakładania i zdejmowania środków ochrony indywidualnej).

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecność na zajęciach.
- Wykonanie świadczeń zdrowotnych wymaganych do zaliczenia.

6.4. STAŻ: Oddział wieloprofilowy zachowawczy lub Oddział chorób wewnętrznych

Cel stażu: Kształtowanie umiejętności z zakresu organizacji stanowiska izolacji pacjenta.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin:	8 godz.
Liczebność grupy:	5 osób
Opiekun stażu:	Piełęgniarka, z minimum 5-letnim stażem pracy w oddziale spełniająca warunki: <ul style="list-style-type: none"> – posiada tytuł magistra pielęgniarstwa lub posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego lub internistycznego lub epidemiologicznego lub epidemiologii lub higieny i epidemiologii.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Prawidłowe zorganizowanie izolacji pacjenta z podejrzeniem lub rozpoznaniem choroby zakaźnej szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej w warunkach oddziału zachowawczego/internistycznego.
2. Planowanie opieki nad pacjentem izolowanym.
3. Przygotowanie stanowiska izolacji pacjenta w zależności od dróg przenoszenia zakażenia/choroby wysoce zakaźnej.
4. Prowadzenie edukacji zdrowotnej w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, w tym chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.
5. Stosowanie środków ochrony indywidualnej w zależności od zagrożenia (technika zakładania i zdejmowania środków ochrony indywidualnej).

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności na zajęciach.
- Wykonanie świadczeń zdrowotnych wymaganych do zaliczenia.

7. WYKAZ ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA PIEŁĘGNIARKA PO UKOŃCZENIU KURSU SPECJALISTYCZNEGO OPIEKA NAD PACJENTEM Z CHOROBIAMI ZAKAŻNYMI SZCZEGÓLNIENIE NIEBEZPIECZNYMI I WYSOCE ZAKAŻNYMI:

1. Prowadzenie specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentami z chorobami zakaźnymi szczególnie niebezpiecznymi i wysoce zakaźnymi.
2. Zlecenie i pobieranie materiału do badań diagnostycznych (wymazów z nosogardła) w przypadku podejrzenia SARS-CoV-2 i grypy.
3. Opracowanie, wdrożenie i stosowanie procedur dotyczących chorób zakaźnych szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych, we współpracy z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych.
4. Udzielanie porady pielęgniarskiej w zakresie organizacji izolacji osoby w przypadku podejrzenia choroby zakaźnej w tym szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej w warunkach domowych.
5. Prowadzenie edukacji zdrowotnej pacjenta, osób bliskich, rodziny/opiekuna prawnego w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, w tym szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.

8. WYKAZ LITERATURY OBOWIĄZUJĄCEJ DO ZALICZENIA KURSU SPECJALISTYCZNEGO OPIEKA NAD PACJENTEM Z CHOROBIAMI ZAKAŻNYMI SZCZEGÓLNIENIE NIEBEZPIECZNYMI I WYSOCE ZAKAŻNYMI:

Literatura podstawowa:

1. Boroń-Kaczmarek A., Wiercińska-Drapała A.: Choroby zakaźne i pasożytnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
2. Zeszyt edukacyjny: Stowarzyszenie Epidemiologii Szpitalnej, Polskie Stowarzyszenie Pielęgniarek Epidemiologicznych: Zalecenia izolacji chorych w trakcie hospitalizacji 2017.
3. Nitsch-Osuch A.: Zakażenia krwiopochodne. Profilaktyka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
4. Bernatowska E., Grzesiowski P., Mikuć B.: Szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane od A do Z. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.
5. Bryłka S.: Procedury BHP w podmiotach leczniczych. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2021.

Literatura uzupełniająca:

1. Bulanda M., Szostek S.: Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2. Wytyczne WHO dotyczące higieny rąk w opiece zdrowotnej – podsumowanie World Health Organization 2009.
3. Zeszyt edukacyjny Polskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Epidemiologicznych Wytyczne techniczne dotyczące zranień i zakłuć – Łódź 2021.

Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):

1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej.

2. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych.
7. Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Strony internetowe:

1. www.isap.sejm.gov.pl (bezpłatny dostęp do aktualnej i archiwalnej bazy polskich aktów prawnych)
2. www.gov.pl
3. www.gis.gov.pl
4. www.aids.gov.pl
5. www.hcv.pzh.gov.pl
6. www.pspe.pl
7. www.ses.edu.pl
8. www.antybiotyki.edu.pl
9. www.shl.org.pl
10. www.cdc.gov